VISU ZEMJU PROLETĀRIEŠI, SAVIENOJIETIES!

ĻENINA KAROGS

LATVIJAS KOMUNISTISKĀS PARTIJAS PREIĻU RAJONA KOMITEJAS UN PREIĻU RAJONA TAUTAS DEPUTĀTU PADOMES LAIKRAKSTS

Iznāk kopš 1950. gada 29. marta ◆ Nr. 96 (5635) ◆ Ceturtdien, 1987. gada 13. augustā ◆ Maksā 3 kap.

TURPINĀM publicēt Latvijas KP rajona komitejas plēnuma materiālus. Ar runām debatēs iepazīstinām laikraksta

1. — 2. lappusē.

KĀDAS preces mums vajadzīgas mājai, ģimenei? Kā uzlabot tautas patēriņa preču izlaidi, iedzīvotāju apgādi ar tām? Atsauksmes uz mūsu anketu lasiet materiālu kopojumā

2. lappusē.

RAŽA — 87

PIRMĀ VĀLA SVĒTKI

K. Marksa kolhozā labības pļauju bija plānots sākt jau 5. augustā, taču rīta pusē sāka līņāt, un nodomam nācās pārvilkt svītru.

Kad otrā dienā aizbraucām uz kolhozu, pirmā iecirkņa Litinišķos pie 'Otras' miežu lauka startam bija nostādīti kombaini. Te bija posma vadītājs Kazimirs Soms, kombainieri Pēteris Rubins, Vladislavs Litinskis, Viktors Babris. Edgars Sņepsts savu kombainu ar uzliktām kāpurķēdēm atstūrēja mazliet vēlāk. Uz lauka ieradās arī partijas pirmorganizācijas, saimniecības vadības pārstāvji, kultūras darbinieki.

Skanēja tautas dziesmas par darba tikumu (apakšējais attēls pa labi), silti novēlējumi kombainieriem nežēlot spēkus un arī šī gada smagajos klimatiskajos apstākļos novākt visu druvās izaudzēto bez zudumiem. Tika pasniegti ziedi, piemiņas veltes un arī vimpelīši par vakardien iekultajām un uz kalti aizvestajām pirmajām graudu tonnām, jo, izrādījās, iepriekšējā dienā tomēr sagaidījuši, ka druvas apžūst, un pēcpusdienā kombainus tomēr izmēģinājuši darbā.

Vimpelīšus saņēma kombainieri Vladislavs Litinskis, Pēteris Rubins un graudu vedējs Antons Salcevičs (augšējā attēlā pa kreisi).

Pirmā vāla svētki turpinājās otrajā iecirknī. Šeit pirmo bunkuru ar jauno ražu piekūla Valērijs Poplavskis (augšējais attēls pa labi), bet pirmo kravu graudu uz kalti aizveda šoferis Boļeslavs Strods.

J. SILICKA teksts un foto

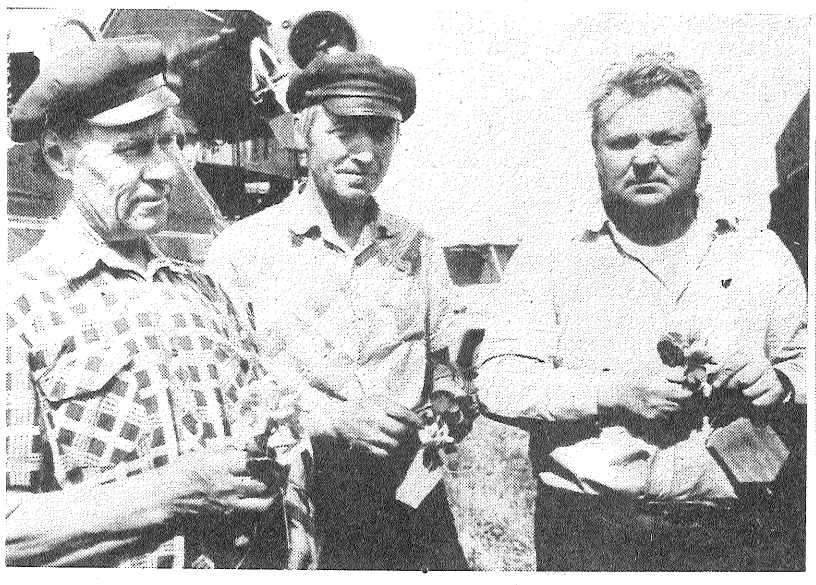

Pārskats

par piena izslaukumiem rajona saimniecībās (pēc RARA dispečerdienesta datiem)

Saimniecība	Izslaukts no govs diennakti augusta I dekādē	+, —, salīdz. ar iepr. dek.	+, —, salīdz. ar to pašu laiku 1986. g.
«Krasnij Oktjabrj»	16,5	—0,4	+0,7
Ļeņina	14,7	—0,4	—0,7
Dzeržinska	14,2	—0,5	+0,3
Raiņa	14,1	—0,3	+0,6
«Sarkanā ausma»	13,6	—0,9	—0,5
«Zelta vārpa»	13,4	—0.1	—0,2
Rušonas p. s.	12,9	—0,5	—
«Nākotne»	12,5	—0,1	+0,4
«Rīts»	11,9	—0,3	+0,4
Aglonas p. s.	11,7	—0,2	+0,3
Kirova	11,4	—1,0	—2,0
Oškalna	11,3	—0,1	—1,5
M. Gorkija	11,3	—0,6	—1,4
«Sīļukalns»	11,3	—0,7	—0,6
«Dzintars»	11,2	—0,3	+0,2
Rudzātu p. s.	11,2	—0,6	—0,9
«Vārkava»	11,2	—0,8	+0,2
K. Marksa	11,0	+0,3	—1,0
«Dubna»	10,6	—0,6	—0,2
Suvorova	10,5	—0,9	—0,9
RAJONĀ	12,5	—0,4	—0,3

Latvijas KP Preiļu rajona komitejas plēnums

Vadības pārkārtošanai — partijas politisko nodrošinājumu

NO PLĒNUMA DALĪBNIEKU RUNĀM DEBATĒS

N. PĪZELE,
kolhoza «Sarkanā ausma» partijas pirmorganizācijas sekretāre

PSKP CK šī gada jūnija Plēnums izstrādāja zinātniski pamatotu ekonomikas vadības radikālas pārkārtošanas programmu. Noteicošā loma tās izpildē būs partijas pirmorganizācijām, kuras ir darba kolektīvu politiskais centrs. Mūsu kolhoza komunisti to apzinās un cenšas aktivizēt savu darbu, paaugstināt tā efektivitāti, balstoties uz atklātības un demokrātisma paplašināšanu. Partijas pirmorganizācijas uzmanības centrā ir visi saimnieciskās un sabiedriskās atjaunotnes procesi. Mēs ņemam vērā visus kolhoznieku izteiktos priekšlikumus, laikus uz tiem reagējam.

Mēs labi saprotam, ka mums visiem ar līdzīgu praktisko atdevi jārisina savas vecās problēmas. Tās mēs risinātu sekmīgāk, ja augstākstāvošās organizācijas vienmēr pildītu savus solījumus. Lūk, raksturīgs piemērs. Pagājušajā gadā saimnieciskā kārtā uzsākām celt kalti. Agrorūpnieciskajā apvienībā saņēmām atbalstu un solījumu, ka šogad mums tiks iedalītas graudu tīrāmās mašīnas. Taču pašreiz, kad jau sākusies jaunās ražas novākšana, kalti ekspluatācijā nodot nevaram, jo solītās iekārtas neesam saņēmuši.

Jājautā: kā lai mēs izskaidrojam kolhozniekiem rajona agrorūpnieciskās apvienības nostāju?

No rajona komitejas plēnumu tribīnes bieži dzirdam par neatrisinātiem jautājumiem. Bet kas izdarīts, lai novērstu trūkumus, atrisinātu šos jautājumus? Domāju, ka partijas rajona komitejas plēnuma dalībniekiem būtu interesanti no šīs pašas tribīnes dzirdēt arī informāciju par to, kā rajona komiteja reagē uz kritiskajām piezīmēm un priekšlikumiem. Tad arī partijas rajona komitejas plēnumu efektivitāte būtu lielāka. Un būtu pārliecība, ka problēmas ne tikai tiek uzklausītas, bet arī risinātas.

Tagad — par sociālo objektu celtniecību saimniecībā. Kolhozā nav bērnudārza, kluba, bet skola, bibliotēka, feldšeru punkts un sadzīves pakalpojumu kombināta punkts atrodas sliktās telpās. Šie objekti jāceļ, turklāt saimnieciskā kārtā. Bet celtniecības materiālu limits ir gaužām niecīgs.

Īpaši jārunā par kluba būvniecību. Tā celtniecība tiek atlikta jau vairākas piecgades. Arī šīs piecgades plānā tā ieklauta, taču nav garantijas, ka celtniecība patiešām sāksies. Līdz ar to nav normālu iespēju kultūras darbam un strādājošo atpūtas organizēšanai. Manuprāt, šādos apstākļos nepieļaujami celtniecības plānu neizpildīt un atkal kluba būvniecību atlikt uz vēlāku laiku.

Un vēl viens aspekts. Uzskatu, ka partijas rajona komitejas aparāta darbiniekiem lielāka uzmanība jāveltī individuālā darba metodēm un diferencētai pieejai darbā ar partijas pirmorganizāciju sekretāriem, jo viņi ir dažādi pēc izglītības un partijas darba pieredzes. Tāpēc vienam gribas vairāk uzzināt par ideoloģiskā darba pieredzi, jo tajā viņam vēl nepietiek kompetences, bet citam savukārt jāpaplašina zināšanas ekonomikas jautājumos. Patlaban tas netiek ņemts vērā.

Līdz šim arī partijas pirmorganizāciju darba vērtēšana notiek šabloniski un vienveidīgi. Bet darba kolektīvi ir atšķirīgi pēc ekonomiskā stāvokļa, tradīcijām, audzinātības pakāpes. Līdz ar to arī partijas organizāciju darba metodes ir atšķirīgas. Tāpēc, vērtējot partijas organizācijas darbu vai arī gatavojot jautājumu rajona komitejas biroja sēdei, tas jāņem vērā un jāzina kolektīva pagātne, tagadne un nākotne. Un par galvenajiem kritērijiem jāuzskata, kas jauns ieviests partijas organizācijas darbā, kā tiek izmantota iepriekšējo gadu pieredze, vai partijas organizācija prot atteikties no sevi neattaisnojošām darba formām un meklēt jaunas.

N. IVANOVS,
Aglonas padomju saimniecības direktors

Pārkārtošanās mūsu saimniecībā norit ar grūtībām. Lēnos tempos mēs pārejam uz ekonomiskajām vadības metodēm. No kritikas un paškritikas pozīcijām vērtējam arī saimniecisko darbību šī gada pirmajā pusgadā. Savus plānus un saistības piena un gaļas pārdošanā valstij sovhozs izpildījis un nedaudz pat pazeminājis produkcijas pašizmaksu. Tomēr vajadzīgā izrāviena, straujas virzības uz priekšu pagaidām nav. Atklāti sakot, neesam bijuši pietiekami uzņēmīgi un mērķtiecīgi, īstenojot pārkārtošanās uzdevumus, it sevišķi, ieviešot brigādes un ģimeņu līgumdarbu un saimniecisko aprēķinu.

Dažādās sapulcēs vairākkārt nācies dzirdēt, ka saimniecību ekonomisti netiek galā ar saviem tiešajiem dienesta pienākumiem, kuri kļūst aizvien sarežģītāki. Te jāmin, piemēram, precīza gada izdevumu limitu noteikšana vienā vai otrā nozarē. Tomēr tālāk par runām tikuši neesam. Vajadzīga konkrēta palīdzība no rajona agrorūpnieciskās apvienības ekonomiskā dienesta puses. Nepieciešama arī šī dienesta reorganizācija.

Ja jūs man tagad pajautāsiet, vai pēdējos divos gados lauksaimniecības darbiniekiem strādāt kļuvis grūtāk vai vieglāk, atbildēšu: grūtāk. Tiesa, rīkojumu no rajona centra saņemam mazāk, taču tas nebūt nenozīmē, ka sovhozam nav vajadzīga palīdzība. Tieši otrādi. Tā ir nepieciešama. Un it sevišķi apgādes jautājumos.

Gan es, saimniecības direktors, gan galvenie speciālisti, dažādos «meklējumos» reizēm zaudējam pat 50 procentus no sava darba laika. Ņemsim kaut vai kaļķus. Vienai pīļu fermai, lai uzturētu to normālā sanitārā stāvoklī, ceturksnī nepieciešamas 15 tonnas šī materiāla. Bet rajonam iedalītas tikai 10 tonnas kaļķu. Tā mēs braukājam meklējumos pa visu republiku.

Bet sekcijas un citas iekārtas apkures katlu «Minsk» remontam? Domājiet, ka «Lauktehnikas» rajona apvienība tos meklē, lai sagatavotu katlu mājā saimniecību ziemai? Nekā tamlīdzīga. Pēc rezerves daļām uz Minsku brauc sovhoza darbinieki. Un dara to lopbarības sagatavošanas periodā. Arī man nācās atrauties no sava pamatdarba veikšanas.

Piebildīšu arī, ka atskaišu un revidentu pašlaik nav kļuvis mazāk. Bet tas, starp citu, atņem milzum daudz darba laika. Arī jautājumu daudzums nav samazinājies.

Brīnos, ka man līdz pat šim laikam neviens nav jautājis, kāpēc sovhozs «Aglona» atsakās audzēt aitas. Vai nu cenas zemas, vai fermu nav, vai vienkārši egoistisku apsvērumu dēļ. Iedziļinieties taču beidzot — kāpēc? Kādreiz kāds savārījis putru, un mums līdz pat šim laikam tā jāizstrēbj.

Divdesmit divas organizācijas var sodīt direktoru. Visi to darbinieki saņem algas. Algas atbilstoši ieņemamajam amatam. Lai saglabātu savu algu, viņi bez ierunām izpilda jebkuru rīkojumu, dažreiz pat aprobežotu. Te arī ir sākums ekonomiskajai varai bez ekonomiskās atbildības. Man šķiet, ka mūsu plēnumam vajadzētu padomāt par neveikli būvēto agrorūpnieciskās apvienības «piramīdu». Es nereti prātoju: ko gan darīs rajona agrorūpnieciskā apvienība, ja pārkārtošanās īstenosies pilnībā? Jautājums nav no patīkamajiem.

PSKP CK janvāra (1987. g.) Plēnums pieņēmis patiesi revolucionārus lēmumus. PSKP CK jūnija Plēnumā tie guva tālāku attīstību. Pieņemti svarīgi dokumenti par ekonomikas vadības kardinālu pārkārtošanu. Manuprāt, pienācis laiks samazināt rajona ekonomikas vadības «uzpūstos» štatus. Jo pašlaik eksistējošā virsbūve jūtami traucē praktiskajam darbam, kurā aizņemti darbaļaudis. Lūk, piemērs. Vai tad rajona agrorūpnieciskā apvienība nebija iecerēta kā saimniecību padome? Bija iecerēta. Taču drīz vien pēc izveidošanas šī apvienībā izslīdēja no savu dibinātāju un kontrolētāju redzesloka un pati kļuva par augstākstāvošu organizāciju.

Īsi sakot, neizdarot nopietnus grozījumus rajona ekonomikas vadībā, pārkārtošanās paātrinājumam būs lēni tempi. Tāpēc jau tagad vajag kerties pie šī darba visā nopietnībā.

(Turpinājums 2. lpp.)

Latvijas KP Preiļu rajona komitejas plēnums

Vadības pārkārtošanai — partijas politisko nodrošinājumu

(Sākums 1. lpp.)

J. VUCĒNS,

rajona Tautas deputātu padomes izpildkomitejas priekšsēdētājs

Mūsu ekonomiskās politikas un saimnieciskās prakses centrā ir cilvēks ar viņa reālajām interesēm un vēlmēm. Mums vajag apzināties, ka vadīšana, pielietojot rīkojumu un aizliegumu metodes, pieder pagātnei. Radīt varenu motivējumu un stimulu sistēmu, kura mudinātu visus strādājošos pilnībā izvērst savas spējas, ražīgi strādāt, efektīvāk izmantot ražošanas resursus — tāda ir mūsu laika prasība. Pa jaunam izvirzās arī jautājums par padomju cilvēka visu vajadzību apmierināšanu: gan kultūras, gan sociālo, gan materiālo, gan citu vajadzību.

Vienpadsmitajā piecgadē apgrozībā esošās naudas daudzums palielinājās 3,1 reizi, bet tautas patēriņa preču ražošana — tikai 2 reizes. Tāpēc izveidojās liela starpība starp naudas ienākumiem un to materiālo segšanu. Naudas apgrozības jautājums ļoti sarežģīts ir arī Preiļu rajonā. Valsts bankas Preiļu nodaļa ik mēnesi izdod vairāk naudas nekā saņem atpakaļ.

Lai pārvarētu šo deformāciju, nepieciešams strauji paplašināt tautas patēriņa preču ražošanu, paātrināt pakalpojumu sfēras attīstību, palielināt maksas pakalpojumu sniegšanu par 15—20 procentiem.

Pašreizējā situācijā nedrīkst iecietīgi izturēties pret tiem pasīvajiem vadītājiem, kuri neizmanto tās jaunās iespējas, kas radušās sekmīgai sociālo uzdevumu risināšanai, kaut arī iedarbojas, no vienas puses, pārpalikuma principi, no otras puses — dzīvošana uz citu rēķina. Nešaubīgi jācīnās gan pret vienu, gan pret otru. Tagad neviens pašu kolektīvu vietā nerisinās tajos radušās sociālās problēmas.

Tas jādara pašiem, liekot lietā savus līdzekļus un darba resursus. Pozitīvi piemēri šādai saimnieciskajai pieejai rajonā jau ir. Ņemsim kaut vai agrofīrmas «Krasnij Oktjabrj» siera rūpnīcu. Seit visus jautājumus risina kompleksi: gan dzīvokļu celtniecības, gan palīgsaimniecības attīstības, gan cilvēku materiālo un garīgo vajadzību nodrošināšanas jautājumus. Kolektīvā gandrīz nav darba disciplīnas pārkāpēju. Šīs rūpnīcas darbaļaudis pirmie rajonā pieņēma lēmumu cīnīties par atturīgu dzīvesveidu.

Bet, lūk, piemēri, kas liecina par citādu kārtību. Ar to es domāju pirmām kārtām rajona iedzīvotāju apgādāšanu ar maizi un maizes izstrādājumiem, ņemot vērā gan to daudzumu, gan kvalitāti. Preiļu rajona patērētāju biedrība (priekšsēdētājs K. Neicgalis) kopā ar Latvijas PSR Patērētāju biedrību savienību jau gadiem ilgi veic pasākumus stāvokļa uzlabošanai, taču rezultātu pagaidām nav. Maizes nepietiek. Lielas cerības liekam uz Līvānu un arī Aglonas maizes ceptuvju rekonstrukciju, uz pirmajiem maizes cepieniem agrofirmā «Krasnij Oktjabrj» un Oškalna kolhozā.

Starp mūsu kolhoziem un sagādes kantori nav īstas, lietišķas sadarbības, tādēļ iedzīvotājus slikti apgādā ar dārzeņiem. Kopēju valodu nekādi nespēj atrast kolhoza «Rīts» un minētās rajona patērētāju biedrības struktūrvienības vadītāji. Par to pamatoti raksta mūsu rajona laikraksts «Ļenina Karogs». Lūk, šī gada fakti: kolhozs «Rīts» pārdeva zaļos locīņus (1,5 tonnas) Krāslavā. Bet svaigos kāpostus realizēja Daugavpilī. To pielaut turpmāk nedrīkst. Jo vairāk tāpēc, ka citi rajoni mums dārzeņus nepiegādās. Tātad jārēķinās vienīgi ar saviem resursiem.

Rajons nav izpildījis maksas pakalpojumu plānu 1987. gada pirmajā pugadā. Tomēr jāpiezīmē, ka uzņēmumi un organizācijas to ir pat pārsniegušī. Piemēram, vairākās saimniecībās gūtie zemie rādītāji bremzēja kopējā plāna izpildi. Piemēram, Suvorova kolhozs maksas pakalpojumu plānu izpildījis tikai par 20 procentiem, kolhozs «Dzintars» — par 24, «Nākotne» — par 29 procentiem.

Par svarīgu sociālo uzdevumu rajonā izvirzījusies dzīvokļu un komunālās saimniecības attīstība. Patlaban materiāli tehniskie resursi, kas tiek iedalīti ekspluatācijas un remonta vajadzībām, neatbilst reālajām vajadzībām. Komunālajai celtniecībai paredzētie kapitālieguldījumi nenodrošina proporcionālu pilsētas saimniecības attīstību. Tās līmenis, darba organizācija un darba kvalitāte vēl neatbilst mūsdienu prasībām. Tas izraisa ievērojamas iedzīvotāju daļas, sevišķi līvāniešu, pamatotas pretenzijas.

Lai uzlabotu stāvokli dzīvokļu un komunālajā saimniecībā, nepieciešams visīsākajos termiņos paaugstināt dienestu vadītāju personīgo atbildību par iedzīvotāju prasību apmierināšanu, sniedzot viņiem vajadzīgos pakalpojumus, nodrošināt ritmisku visu pilsētas komunālo iekārtu un speciālo tīklu darbu. Plašāk jāiesaista iedzīvotāji un uzņēmumu darba kolektīvi dzīvojamo namu, komunālo un sociālās un kultūras nozīmes objektu saglabāšanā un uzturēšanā priekšzīmīgā kārtībā, piemāju teritorijas labiekārtošanā. Bez tam nepieciešams veikt pasākumus dzīvokļu un komunālās saimniecības nodrošināšanā ar kvalificētiem kadriem, radīt viņiem nepieciešamos ražošanas, sadzīves un dzīvokļu apstākļus.

Lai paaugstinātu dzīvokļu un komunālās saimniecības darba efektivitāti un kvalitāti, kā arī tālāk uzlabotu iedzīvotāju apkalpošanu, pamatojoties uz vadības pilnveidošanu, pašlaik izmēģinājuma kārtā strādājam pie rajona dzīvokļu un komunālās saimniecības ražošanas apvienības izveidošanas uz rajonā darbojošos Latvijas PSR Komunālās saimniecības uzņēmumu un organizāciju bāzes. Šī apvienība būs vienots ražošanas un saimnieciskais komplekss un vienlaikus arī galvenais posms rajona dzīvokļu un komunālās saimniecības vadības sistēmā. Tā pildīs rajona izpildkomitejas dzīvokļu un komunālās saimniecības nodaļas funkcijas un uzdevumus un būs pilnībā atbildīga par dzīvokļu un komunālās saimniecības un rajona labiekārtošanas stāvokli un komplekso attīstību, kā arī par to līgumsaistību izpildi, kuras noslēgtas ar patērētājiem un garantē dažādu pakalpojumu sniegšanu.

Jaunā apvienība sāks funkcionēt šī gada 1. oktobrī.

A. BROKA,

kolhoza «Sīļukalns» cūku fermas vadītāja

Savā referātā PSKP CK jūnija Plēnumā M. Gorbačovs lielu vērību pievērsa jautājumiem par lopkopības produkcijas ražošanas strauju paplašināšanu, par pāreju uz kolektīvo un ģimeņu līgumdarbu. Mūsu kolhoznieki pilnībā atbalsta PSKP CK ģenerālsekretāra teikto par nepieciešamību visiem līdzekļiem attīstīt šos jaunos progresīvos aizsākumu laukos, jo tie skar pirmām kārtām laucinieku intereses. Tāpēc brigādes un ģimeņu līgumdarba piekritēju mūsu saimniecībā kļūst aizvien vairāk. Arī jaunā darba organizācijas un apmaksas forma kolhozā jau nostiprinājusies un dod konkrētus rezultātus.

Lai šī atdeve būtu vēl jūtamāka, nepieciešams efektīvi izmantot arī citus ekonomiskos faktorus. Un pirmām kārtām tos, kuri tieši ietekmē vai var pozitīvi ietekmēt pēc līgumdarba principa strādājošo brigāžu un ģimeņu darba galarezultātus.

Gribu pievērst plēnuma dalībnieku uzmanību tām rezervēm, kuras pašu spēkiem vien mēs nevaram izmantot, kaut arī tās atrodas, kā saka, pie rokas. Te es domāju pārpurvotās zemes. Jau krietni sen kolhozā plāno veikt meliorāciju trīssimt hektāros saimnieciski izmantojamu zemju. 1986. gadā uz šejieni pat atveda drenāžas caurules, taču tās pēc tam atkal aizveda. Acīmredzot, nosprieda, ka tās vairāk nepieciešamas citai saimniecībai. Tagad, šķiet, gatavojas veikt drenāžas darbus mūsu kolhozā nākamajā gadā. Taču — kur garantija, ka arī šis termiņš netiks pārcelts? Mūs šis jautājums uztrauc, jo kolhozam nepieciešamas papildus platības lopbarības audzēšanai.

Saimniecības teritorijā atrodas dolomīta iegulas. Tomēr tās netiek izmantotas. Manuprāt, jāliek lietā arī šī rezerve.

Ilgus gadus netiek atrisināta tāda problēma kā kolhozniecku apgāde ar maizi pietiekamā daudzumā. Tas visiem ir zināms, tomēr neviens neveic neko konkrētu, lai šo trūkumu novērstu. Tātad prasībās jābūt stingrākiem pret tiem, kuri par to ir atbildīgi.

R. VENGREVIČS,

Līvānu eksperimentālā māju būves kombināta galdnieks

Pašlaik sevišķi aktuāls kļuvis jautājums par Līvānu EMBK ražoto māju toksiskumu. Diemžēl pēdējo desmit gadu laikā vadošās rūpnīcas un zinātniski pētnieciskie institūti lietas labā praktiski neko nav darījuši. Mūsu kombināts veicis daudzus eksperimentus ražošanas tehnoloģijas izstrādāšanā, izmantojot maztoksiskus līmsveķus. Tomēr to centralizētā piegāde nav atrisināta līdz pat šai dienai.

Pašlaik EMBK sadarbībā ar koksnes ķīmijas institūtu turpinās plākšņu ražošanas jaunās tehnoloģijas slīpēšana. Šīs tehnoloģijas apguve ļaus divas reizes samazināt formaldehīda izdalīšanos. Lai samazinātu māju toksitāti, uzņēmums pēc savas iniciatīvas uzsācis krāsot māju iekšējās virsmas ar eļļas krāsām un pielietot uzlabotas kvalitātes līmi tapešu līmēšanā.

Kopīgi ar republikas Valsts agrorūpniecisko komiteju risinām jautājumu par māju iekšējai apdarei lietojamās speciāla sastāva krāsas iepirkšanu no Somijas. Veicam vajadzīgos priekšdarbus, lai paplašinātu no monolītām sienām būvētu māju ražošanu. Cenšamies aizstāt relīnu un citus toksiskos materiālus ar nekaitīgiem.

Diemžēl piegādātāji ne vienmēr izpilda līgumsaistības. Tas, protams, aizkavē māju nodošanu ekspluatācijā. Pašlaik mums jau ir 150 tādu dzīvojamo ēku.

Celtniecības organizācijas nereti maina apkures katlu markas. Šī gada pēdējos četros mēnešos nācies trīsreiz mainīt māju apkures sistēmas projektus.

Joprojām nepietiek māju pamatu. Lai paātrinātu šīs problēmas risinājumu, manuprāt, nepieciešams ieviest ražošanā saliekamos paneļu māju pamatus. Pagaidām gan republikas celtniecības organizācijas šo darbu neuzņemas. Bet prakse rāda, ka mūsu māju pamatu būvei nepieciešamas aptuveni 125—130 cilvēkdienas, toties kaimiņrepublikā Lietuvā šādus pamatus pieci cilvēki samontē divās dienās.

Esam griezušies Latvijas agrorūpnieciskā kompleksa celtniecības organizāciju apvienībā. 1986. gada decembrī nosūtījām mūsu partijas organizācijas atklātu vēstuli šīs apvienības partijas organizācijai. Minētais jautājums vairākkārt izskatīts arī kombināta atklātajās partijas sapulcēs, piedaloties republikāniskās apvienības vadībai, taču stāvoklis nav mainījies: māju pamatus turpina būvēt pa vecam.

PRECES MĀJAI, ĢIMENEI

Kā „apgērbt" siltumnīcu?

Pieņemti pareizi lēmumi par pakalpojumu sfēras attīstību, tautas patēriņa preču ražošanu. Man pašam patīk darboties ģimenes dārziņā: audzēt gurķus, tomātus, citus dārzeņus. Tā kā lieks rublis ģimenei nāk tikai par labu, izaudzētās produkcijas pārpalikumu realizēju tirgū.

Pašreiz nolēmu uzcelt siltumnīcu, kuras laukums nepārsniegtu 25 kvadrātmetrus, taču — nekur nevaru nopirkt polietilēna plēvi. Kāpēc Preiļu celtniecības organizācijas un Līvānu pilsētas celtnieki neražo pārdošanai iedzīvotājiem dažādu formu un izmēru siltumnīcu rāmjus? Tos taču varētu iestiklot, izmantojot parasto logu stiklu. Kāpēc ar to nenodarbojas Līvānu EMBK?

Uzskatu par nepieciešamību atgādināt rajona izpildkomitejai, ka iedzīvotāju vajadzībām jāizveido iecirknis dzīvokļu remontēšanai, siltumnīcu, garāžu celtniecībai un citu pakalpojumu veikšanai.

Grūti iegādāties pat bišu stropus. Vai tiešām to visu meklēsim citos Latvijas rajonos vai pat citās republikās?

Nobeigumā piebildīšu, ka nekur nevaru nopirkt pat vajadzīgā izmēra (4 milimetrus biezu un 60 × 150 vai 60 × 200 centimetru lielu) stiklu siltumnīcai. Varbūt šajā lietā varētu palīdzēt Līvānu stikla fabrika?

V. KONONOVS,

Aglonas ciema iedzīvotājs

„Suvenīrus? Nav suvenīru"

Patiešām, Preiļu veikals «Suvenīrs» nav nemaz tik bagāts ar labām precēm. Piemēram, Līvānu stikla fabrikas greznos krāsainā stikla izstrādājumus tā plauktos pat dienā ar uguni nesameklēsi. Preiļu veikalos gribētos redzēt arī labus, Preiļos ražotus (firmas) svečturus, dažādas statuetes, lādītes. Tagad jau katrs tāds nieciņš ir lielā vērtē, par tiem cilvēki maksā naudu. Maksā, tāpēc kaciena skaisto, kura diemžēl veikalos, un īpaši mūsu rajona veikalos, ir tik maz.

Sadzīves pakalpojumu kombināta darbinieces ada dažnedažādus skaistus dūrainīšus, šallītes, zeķes, cimdiņus. Bet arī šos izstrādājumus suvenīru veikalā neatrast. Pateicoties bēdīgi slavenajai centralizācijai, visi šāda veida izstrādājumi tiek nosūtīti ārpus rajona. Tikai divas reizes mūsu veikalā parādījās slavenā keramiķa Polikarpa Cerņavska darbi. Cilvēki tos izķēra vienā rāvienā.

Arī veikala telpas izskatās greznas tikai no ārpuses. Te nav nekādu ērtību. Ziemā telpās dažreiz pieturas pat 7 grādus liels aukstums. Arī vieta suvenīru veikalam nav piemērota — nomaļus no galvenās gājēju kustības.

Cilvēki, bieži vien iebraucēji, iegriežas veikalā un lūdz:

— Dodiet kādu Preiļu suvenīru!

Mēs atbildam:

— Nav pašu ražotu suvenīru...

Varbūt Līvānu un Preiļu pilsētu saimnieciskie vadītāji atbildēs pircējiem savādāk? Jo viņu pienākums taču ir gādā saražot tautas patēriņa preces darba algas fondu apjomā.

J. SOLA,

veikala «Suvenīrs» vadītāja

Nepieciešams savs cehs

Zinu, ka Daugavpilī jau ir atvērts komisijas veikals, kurā pārdod kooperatīvās patentražošanas preces. Visu tur atradīsi — no vērpjamā ratiņa 75 rubļu vērtībā līdz pat greznam pītenim, ko palikt zem puķu vāzes. Vai pie mums, Līvānos un Preiļos, vairs nebūtu savu prasmīgu meistaru? Šādi cilvēki ir arī pie mums, tikai pilsētu Tautas deputātu padomju izpildkomitejām jāiesaista viņi ražīgā darbā, jāpalīdz nodrošināt ar izejvielām, materiāliem, iekārtām. Tirgum jābūt preču pārpilnam. Tas pašlaik ir pats galvenais.

Līvānu EMBK nezin kāpēc par to nav padomāts. Tāpēc ražošanas atkritumus pārdod kā malku, labākā gadījumā izmanto kā izejvielas ražošanā. Uzskatu, ka kombinātam vajadzīgs savs tautas patēriņa preču ražošanas cehs. Šai darbā jāiesaista tehnologi, mākslinieki un citi sava amata meistari.

Statu samazināšanas nolūkā kā nevajadzīgu darbinieku atbrīvoja no darba labu speciālistu tautas daiļamatniecībā. Cilvēks aizgāja prom, iekārtojās darbā autosaimniecībā. Būtībā tautas patēriņa preču ražošana kombinātā būs jāsāk pilnīgi no pašiem pamatiem.

M. JEFREMOVS,

Līvānu EMBK vecākais juriskonsults

Jādibina kooperatīvs

Eksperimentālajā māju būves kombinātā tautas patēriņa preču ražošanas problēmu jāsāk risināt, nodibinot kooperatīvu. Iesaistot tajā 10—15 amatniekus — pensionārus, kuri agrāk strādājuši šajā uzņēmumā. Viņi paši izlems, ko no ražošanas atlikumiem vislabāk var izgatavot.

Vienmēr esmu nožēlojis, ka malkā tiek izmesti pavisam labas koka skaidu plāksnes un citi materiāli. Tikai šogad vien ne mazums vērtīgu materiālu kombināts pārdeva kā izejvielas vai pusfabrikātu. Rīgas fabrikai «Furnieris» vien ik mēnesi piegādājam 30 kubikmetrus sagatavju. Daugavpils «Elektroinstrumentam» pārdodam atlikumus pusotra tūkstoša rubļu vērtībā. Rīgas kokapstrādes kombinātam — gandrīz divarpus tūkstoš rubļu vērtībā. Krāslavas kokapstrādes fabrikai katru mēnesi iedalām 20—25 kubikmetrus sagatavju.

Ja šie kokmateriāli nonāktu prasmīgu amatnieku rokās — izgatavotās preces būtu zelta vērtas!

L. LINUZS,

Līvānu EMBK galdniecības izstrādājumu ceha priekšnieka vietas izpildītājs

Palīdzēt par samaksu

Mūsu profesionāli tehniskās vidusskolas audzēkņi ne tikai iegūst teoretiskās zināšanas un praktiskās iemaņas, kas būs nepieciešamas, strādājot izvēlētajā specialitātē, bet arī ražo dažas tautas patēriņa preces. Piemēram, pircējiem vienmēr ir vajadzīgi skolas darbnīcās ražotie uzsitējveseri, āmuri, 17., 19., 22., 24. un citu izmēru uzgriežņu atslēgas.

Domāju, ka skola jau tuvākajā laikā varētu ievērojami paplašināt ražojamo preču sortimentu, sniegt iedzīvotājiem dažādus pakalpojumus. Piemēram, palīdzēt sagatavot lopbarību, pavasaros un rudeņos apstrādāt piemājas dārziņus. Nepieciešams vienīgi pārdomāt un izstrādāt skolēnu veiktā darba apmaksas sistēmu.

N. ŠUSTOVS,

Jaunaglonas 58. PTV darbinieks

Šogad — uz Aglonu

Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja zinātniski kompleksās ekspedīcijas sāk veidoties par vienu no galvenajām mūsu zinātniskā darba formām. Tajās tiek pārbaudītas hipotēzes, vākti pierādījumi faktu materiālam, atklāts līdz šim nezināmais.

Ekspedīcijas dod daudz eksponātu muzeja fondu papildināšanai, ļauj šos savāktos priekšmetus saglabāt nākošajām paaudzēm, glābj no bojāejas gan tautas sadzīves priekšmetus, gan dokumentus un fotogrāfijas. Tiekoties ar cilvēkiem, tiek pierakstīti atmiņu stāstījumi, no kuriem daudzi būtiski papildina mūsu zināšanas par attiecīgo novadu.

Šovasar mēs gatavojamies savai otrajai ekspedīcijai. No 17. līdz 31. augustam dosimies uz Aglonas ciemu tematiskajā materiālu vākšanas ekspedīcijā «Revolucionārie notikumi Aglonā». Jau pats nosaukums liecina, ka mūs īpaši interesēs atmiņas, dokumenti, fotogrāfijas un priekšmeti, kas raksturotu novada revolucionāro pagātni. Lai gan ekspedīcija būs tematiska, iespēju robežās centīsimies vākt visu periodu un veidu materiālus ar muzejisku nozīmi.

Pagājušajā vasarā Rušonas ciemā pārliecinājāmies, ka joprojām ir dzīvas mājamatniecības tradīcijas. Par to liecināja audumi, izšuvumi, pinumi, no kuriem daļa nonāca arī mūsu topošā muzeja fondos.

Vairākās mājās bija saglabājušies senie sadzīves priekšmeti un darba rīki, ar kuriem sākusies muzeja etnogrāfijas kolekcijas veidošana. Ceram, ka ne mazāk interesanta būs arī Aglonas puse.

Aicinām visus agloniešus aktīvi atbalstīt ekspedīciju un nodot rajona muzejam glabāšanā un sargāšanā senus pagātnes lieciniekus — grāmatas, dokumentus, pastkartes, dažādus citus priekšmetus.

Ekspedīcijas laikā muzeja darbinieki par katru eksponātu sastādīs pieņemšanas un nodošanas aktu, kas garantē muzeja priekšmetu saglabāšanu. Ar to mēs atšķiramies no tiem seno lietu vācējiem, kuru interesei par vēsturi nereti ir savtīgi nolūki.

Mēs visi kopā atbildam nākotnes priekšā par vēsturisko un kultūras vērtību saglabāšanos. Uz drīzu tikšanos un sadarbošanos!

S. IVANOVSKA,
Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja galvenā fondu glabātāja, ekspedīcijas vadītāja

Gliemju tipu iedala 7 klasēs, no kurām Latvijā mājo divas: gliemeži un gliemenes. Pirmās ziņas par vietējiem gliemjiem sniedzis J. Fišers XVIII gadsimta beigās. Viņš minējis 30 sugas.

Derīgs, tādēļ īpaši saudzējams dabas aizsardzības ietvaros ir vingliemezis. Latvijā ir 9 vingliemežu sugas, kuras atrod lapu koku un jauktos mežos, krūmājos, parkos, dārzos, visbiežāk mitrās vietās. Bieži sastopams dārzu vingliemezis. Lielākais sauszemes gliemezis ir parku vingliemezis. Dzīvo vairākus gadus. Latvijas teritorijā ieviests audzēšanai, izplatījies republikas dienvidu daļā. Pēdējos gados tā izplatīšanos aktīvi veicina cilvēks, ielaižot to jaunās dzīves vietās.

ATTĒLĀ: vingliemeži Preiļu parkā.

J. ZANDES foto

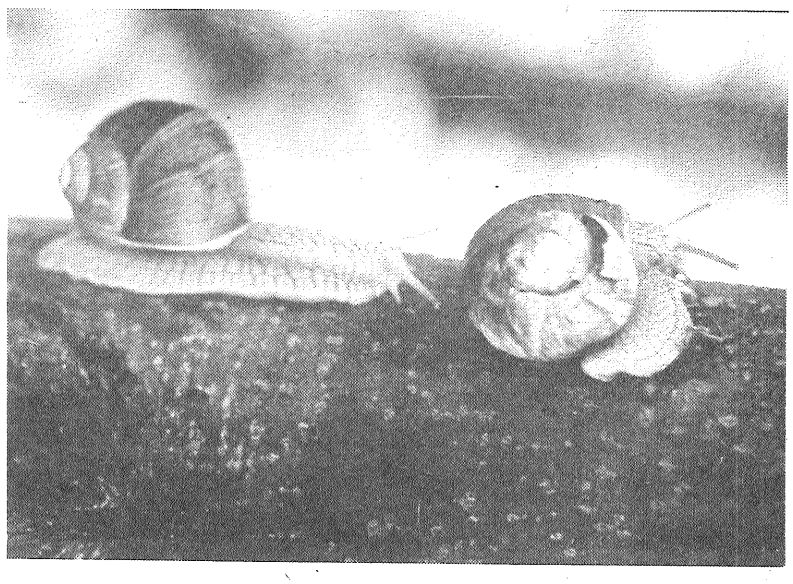

DABA CILVĒKS PIEMINEKĻI

LATVIJAS DABAS UN PIEMINEKĻU AIZSARDZIBAS BIEDRĪBAS RAJONA NODAĻAS LAPPUSE

Preiļu novada dižciltīgā

Jau vienpadsmito vasaru jauno arheologu pulciņš, kurā ir entuziasti no vairākām Latvijas malām, izdara arheoloģiskos izrakumus Preiļu rajona pilskalnos, senajos ciemos, kapulaukos un kulta vietās. Lai gan rajons ir ļoti bagāts ar arheoloģiskajiem piemineklīem, tā senākā vēsture bija nezināma un vāji atspoguļota celvežos. Tagad ir citādi.

Nupat jaunie arheologi Madalānu otrajā kapulaukā netālu no Aglonas atklāja senlietām bagātu 12. gadsimta sievietes kapu.

Mirusī dižciltīgā apbedīta kāzu tērpā. Tāpēc viņai uz galvas divi auduma vainagi (varbūt vainags un aube), kuru malās piešūtas no senās Krievzemes ievestās stikla krellītes, starp tām no bronzas spirālītēm veidots rombiņu raksts.

Villaine izgreznota ar bronzas riņķīšiem. Uz krūtīm tā sasprausta ar masīvu pakavsaktu, kuras loka griezumos iestrādāta rotāta stieplīte. Uz kakla atradās masīvs kaklariņķis ar piekārtām mēlītēm. Tas rotāts ar saulītēm, kuras aptver sīki trīsināto līniju rombi. Uz kakla atrastas arī divas kauri gliemežnīcu rotas, gliemežnīcas atdala stikla krelles. Kauri gliemežnīcas ievestas no Maledivu salām pie Ceilonas.

Uz rokām atradās bronzas spirālaproces. Vienas aproces viju kopējais garums ir 316 centimetri. Stieple veidota ar īpašiem darba rīkiem. Pēc tam nedaudz matētā stiepie sagriezta spirālē. Uz roku pirkstiem bija uzmaukti rotāti spirālgredzeni. Pie apavu purngaliem piešūti bronzas zvārguļīši, kuri skanēja arī pēc 800 gadiem.

Visām bronzas rotām kādreiz bija zelta spīdums, tikai pēc ilgas gulēšanas zemē tās oksidējušās un kļuvušas zaļas. Pie labās pēdas atrasts metāla vērpjamās vārpstas skriemelis, kas ir retums Latvijā.

Bagātā sieviete guldīta uz muguras izstieptā stāvoklī, rokas elkoņos saliektas, galva vērsta pret rietumiem. Baltajās smiltīs iezīmējās 230 centimetru gara, 100 centimetru plata un 65 — dziļa kapa bedre. Kapulauks atrodas pilskalna un senā ciema tuvumā. Dzīvie nav baidījušies no mirušajiem.

Šī kapa sīkāka analīze sniegs vēl citus atklājumus. Varēs noteikt vietējo rotkaļu darba rīkus, pateikt, no kādām senās Krievzemes pilsētām ievestas stikla krelles, konstatēt, kā austs un pat kādā krāsā ir bijis audums. Viss tas ir nozīmīgs ne tikai Preiļu novada, bet arī citu novadu senatnes izpētei.

V. URTĀNS,
Madalānu arheoloģiskās ekspedīcijas vadītājs, vēstures zinātņu kandidāts, Republikāniskās jauno tūristu stacijas arheoloģu pulciņa vadītājs

JASMUIŽAS VASARA

Šī darba sezona Jasmuižas muzeja darbiniekiem iesākās ar papildus rūpēm. 12. aprīlī izcēlās ugunsgrēks bijušajā saimnieības ēkā, kura pēc 1978. gadā veiktās rekonstrukcijas kalpoja par izstāžu un koncertu zāli. Nodega zāles jumts un izdega griesti, cieta arī pati sarīkojumu telpa. Šeit glabājās Latgales keramikas fonds un saimnieciskais inventārs. Tie nav gājuši zudumā. Patlaban ir izstrādāta jumta atjaunošanas tāme, tuvākajā laikā sagaidāmi remontdarbi. Bet ņemot vērā šīgada lietaino vasaru...

Sakarā ar to, ka muzeja vadītāja atradās ilgākā atvaļinājumā veselības stāvokļa uzlabošanai, tad viņas pienākumus veica un muzeju jaunajai sezonai sagatavoja Dace Smildziņa, vadoties no J. Raiņa Literatūras un mākslas muzeja nodaļas vadītājas Gaidas Djubinas vērtīgajiem padomiem.

Muzejs sezonu uzsāka ar tradicionālo literāro pēcpusdienu rajona skolēniem. Žurnāla «Zīlīte» veidotāji tikās ar saviem lasītājiem. Dziļu atsaucību bērnos izraisīja dzejnieka Valda Grenkova lasījumi.

Tika atklātas divas izstādes: «Dzejnieka Raiņa tēls tēlnieka Kārļa Zemdegas daiļradē» un «Jāņa Seiksta keramika».

23. maijā atklāja izstādi «Dzejniekam Andrim Vējānam — 60». Tās atklāšanā piedalījās pats dzejnieks un viņa kolēģi no žurnāla «Karogs» redakcijas. So (līdz sezonas beigām skatāmo) ekspozīciju veidoja Gaida Djubina, mākslinieks Antons Rancāns un fotomākslinieks Gunārs Krauze.

Lielie fotoattēli ļauj izstādes apmeklētājiem izsekot līdzi Andra Vējāna — dzejnieka un sabiedriskā darbinieka — gaitām ilgākā laika posmā. Šeit var iepazīties ar viņa darbu manuskriptiem, piemēram, ar Alūksnes burtnīcu, ar mēnešraksta «Karogs» numuriem gadu desmitos, ar autora grāmatu izdevumiem dažādās valodās, veltījumiem, suvenīriem, piemiņas lietām.

Par Andra Vējāna lielo ieguldījumu miera kustībā liecina Vissavienības Ļeņina Komunistiskās Jaunatnes Savienības Centrālās Komitejas un PSRS Jaunatnes Organizāciju Komitejas nozīme «Par miera, draudzības un jaunatnes solidaritātes nostiprināšanu», ar kuru viņš apbalvots šī gada 24. aprīlī, kā arī Vācijas Miera medaļas diploms.

Ļoti simpātisks un savdabīgs, šķiet, Antona Rancāna kokā veidotais dzejnieka portrets. Šeit jāpiebilst, ka muzejs, paplašinot savu darbības loku, ir izveidojis pirmo šāda veida ekspozīciju.

Mēneša nogalē tapa Ušpeļu dzimtas un triju jauno keramiķu Pētera Īruka, Ēvalda Vasiļevska un Voldemāra Vogula darbu izstādes. Vecais Silajāņu keramikas meistars Ušpelis — seniors ar šo izstādi atzīmē savu 75. gadu jubileju. Par pēctecību, par uzticību senajām tautas keramikas tradīcijām liecina šī Antona Ušpeļa — tēva un triju dēlu Antona, Pētera, Viktora un mazdēla Aivara darbu izstāde.

Trīs jaunie keramiķi reprezentējas ar darbiem, kuri aizvadītā gada nogalē bija skatāmi Vācijas Federatīvajā Republikā. Brēmenes rātsnama hallē oktobrī bija eksponēti Mākslinieku savienības Latgales nodaļas 500 keramikas darbu un 20 akvareļu. Latgales mākslinieku viesos šeit pārstāvēja Pēteris Ušpelis. Tātad, tagad Jasmuižā skatāmi Brēmenē pabijušie darbi (praktiski puse no izstādes), pie tam — labākie.

Uz tikšanos ar skatītājiem Latgales keramiķi ieradīsies Jasmuižā 16. augustā, kad pulksten 15.00 šeit sāksies gadskārtējās Folkloras dienas.

Par Dzejas dienām runājot, muzeja vadītāja Baiba Ducmane saka:

— Mēs centīsimies nepazaudēt galveno. Un, proti, Raiņa dzejas dienās ir jāskan Raiņa dzejai. Soreiz Raini lasīs PSRS Tautas skatuves mākslinieks Harijs Liepiņš (ievadot savu 60 gadu jubileju). Jāpiebilst, ka to viņš darīja arī pirms desmit gadiem.

Mazajiem lasītājiem 17. septembrī pulksten 14.00 mēs rīkojam tikšanos ar dzejnieku Laimoni Vāczemnieku.

Paredzēta arī tikšanās ar tēlnieka Kārļa Zemdegas radiniekiem.

Bet sezonas noslēgumā, kā jau parasti, muzejā skanēs Jāņa Ivanova mūzika.

V. ROMANOVSKIS

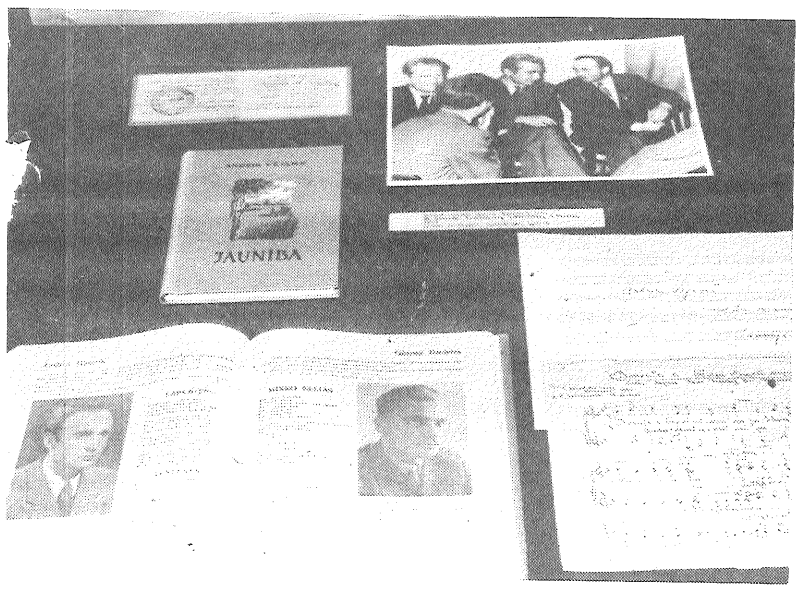

ATTĒLĀ: Andrim Vējānam veltītās ekspozīcijas fragments.
J. SILICKA foto

Plānveidīgi un mērķtiecīgi

Mīlestība uz dabu, saudzīga attieksme pret to ir katra skolēna uzvedības un kultūras attīstības līmeņa rādītājs. Tikai tad, ja dabas aizsardzība būs kļuvusi par pastāvīgu uzvedības normu un domāšanas veida sastāvdaļu, viņi vēlāk, būdami pieauguši, neatkarīgi no izvēlētās profesijas sargās dabas bagātības un dos savu ieguldījumu dzimtās zemes krāšņuma veidošanā.

Šajā sakarā skolai ir svarīgi uzdevumi: audzināt skolēnos mīlestību un saudzīgu attieksmi pret dabu un iesaistīt viņus praktiskos pasākumos, kuru mērķis ir saglabāt un vairot dabas bagātības.

Pamatzināšanas par dabas procesiem un to nozīmi cilvēka dzīvē skolēni gūst mācību stundās. Bet dabas aizsardzības uzdevumu izpratni padziļina pareizi organizēts ārpusklases darbs, kurā liela loma ir Latvijas Dabas un piemineklu aizsardzības biedrības skolas pirmorganizācijai.

Riebiņu vidusskolas pirmorganizācijā ir 164 biedri. To prasmīgi vada skolotāja Regīna Mikulāne. Ciešā sadarbībā ar pionieru un komjaunatnes organizācijām skolā veic nozīmīgu darbu dabas un piemineklu aizsardzībā.

Komunistiskā darba svētkos Riebiņu vidusskolas 5.—10. klašu skolēni palīdzēja agrofirmas «Krasnij Oktjabrj» kolhozam — sakopa fermu teritorijas, gādāja par kārtību būvlaukumos, pie sabiedriskajām ēkām un bērnu dārzā.

Pavasarī tika organizētas parka uzkopšanas talkas, kurās piedalījās Riebiņu vidusskolas dabas draugi.

1986. gadā skolēni savāca un iesēja 2 kg ķiršu un 1 kg akāciju sēklu. 1 kg kastaņu un 2 kg ozolzīļu, lai no tām izaudzētos kociņus izmantotu skolas apzaļumošanā.

Ik gadus šeit izaudzē arī 5—7 tūkstošus puķu dēstu, vāc puķu un citu augu sēklas, apzaļumo skolas apkārtni. Retāk sastopamos augus piedāvā arī kaimiņu skolām.

Ārstniecības augu vākšanu skolā organizē V. Skutele, Z. Sorokina, R. Mikulāne. Gadā skolēni savāc 70—80 kg ārstniecības augu.

1985.—1986. mācību gadā Dabas un piemineklu aizsardzības biedrības pirmorganizācija piedalījās konkursā «Palīdzēsim spārnotajiem draugiem!» Šī gada 20. martā skolā notika sarīkojums, kas bija veltīts putnu dienām. Visaktīvākie šī pasākuma dalībnieki bija 6.b klase (audzinātāja R. Mikulāne) un 7.a klase (audzinātāja A. Kalvāne). 6.b klase inscenēja Mamina-Sibirjaka pasaku «Pelēkkaklīte», 7.a klase — latviešu tautas pasaku par žagatu. Skolēni paši darināja putnu un citu dzīvnieku maskas. Dabas draugi cītīgi strādāja visu 3. ceturksni. Referātu par putnu dzīvi nolasīja 9. klases skolniece V. Lavrenko. 7. klases skolēni — jauno naturālistu pulciņa biedri — sagatavoja viktorīnu, izdeva sienas avīzi par putniem.

Katru gadu skolēni izgatavo apmēram 40 putnu būrīšus. Katrs 7. klases skolēns izgatavo un uzkariņa vienu būrīti. Šajā pasākumā iesaistīti arī citu klašu skolēni.

Dabas draugi piedalās kolhoza mežu stādīšanā — apstāda 2—3 ha un pat lielākas platības.

10. klases skolēni (audzinātāja A. Ivanova) uztur kārtībā vēstures pieminekli — fašisma upuru kapus. 1.b klase audzinātājas F. Timošenko vadībā uzņēmusies šefību par komponista J. Ivanova piemiņas akmeni. Visu klašu skolēni vāc materiālus par sava kolhoza vēsturi, šodienas sasniegumiem, labākajiem darba darītājiem.

Sākot ar 5.klasi, katrs skolēns savā klasē 1—2 reizes gadā sagatavo nelielus referātus par dabas aizsardzības jautājumiem, noformē šos materiālus un atstāj tos skolai.

Skolā atsākts arī zilo un zaļo patruļu darbs (atbildīgās S. Nikolajeva, R. Mikulāne).

1985. gadā uzskaitītas tuvumā esošās stārķu ligzdas, uzieta arī melnā stārķa ligzda.

Skolēni — dabas draugi — skolotāju vadībā dodas ekskursijās un pārgājienos. Pie skolas apkārtnes labiekārtošanas daudz strādā skolotāja M. Kavinska — šajā ziņā skola rajonā ieguvusi 3. vietu. Arī republikāniskajā skolu mācību — izmēģinājumu lauciņu skatē riebiņieši ieguva godalgotu — otro vietu. Tas ir skolotājas Regīnas Mikulānes nopelns.

Dabas un piemineklu aizsardzības biedrības pirmorganizācijas biroja aktīvākā locekle ir dabas aizsardzības sektora vadītāja M. Kavinska.

T. VILCĀNE,
Latvijas Dabas un piemineklu aizsardzības biedrības rajona padomes prezidija priekšsēdētāja vietniece

Informē kultūras un sporta komplekss

KULTŪRAS PASĀKUMI PREIĻOS

26. augustā plkst. 11.00 — skolotāju konference rajona kultūras namā.

28. augustā plkst. 10.30 — rajona klašu audzinātāju konference.

KULTŪRAS PASĀKUMI AGLONĀ

20. augustā — pirmā kūļa svētki.

28. un 29. augustā plkst. 22.00 — videodiskotēka.

KULTŪRAS PASĀKUMI PREIĻU CIEMĀ

15. augustā — bērnu zīmējumu konkurss «Lai dzīvo miers!».

22. augustā plkst. 21.00 — diskotēka.

29. augustā — svētki nākamajiem skolēniem «Labdien, skola!».

KULTŪRAS PASĀKUMI SAUNAS CIEMĀ

22. augustā plkst. 20.00 — ģimenes atpūtas diena.

29. augustā plkst. 22.00 — atpūtas vakars.

KULTŪRAS PASĀKUMI SĪĻUKALNĀ

19. augustā plkst. 14.00 — lekcija «Dzīvo, atbildot par visu».

22. augustā plkst. 21.00 — dejas.

28. augustā plkst. 14.00 —lekcija par starptautisko stāvokli.

KULTŪRAS PASĀKUMI AIZKALNĒ

J. Raiņa muzejā — keramiķu — Ušpeļu dzimtas, E. Vasiļevska, V. Vogula un P. Iruka jaunāko darbu izstādes. Tikšanās ar izstāžu autoriem 16. augustā plkst. 15.00. Programmā — izstāžu apskatīšana (piedalīsies mākslas zinātnieki J. Pujāts un E. Deplavs, pārstāvji no Mākslinieku savienības un citām organizācijām), Lietuvas un Preiļu rajona folkloras ansambļu priekšnesumi.

SPORTA PASĀKUMI

14. un 15. augustā — Latvijas PSR čempionāts ūdensslēpošanā Eikša ezera krastā.

Sagatavoja publicēšanai rajona kultūras nodaļas metodiķe A. URCA.

Loterija notiks Preiļos

Daudz patikamu pārsteigumu sagādā republikāniskās naudas un mantu loterijas. Ik gadus naudas un mantu loterijas desmit izlaidumos izlozē apmēram miljons mantu un naudas laimestu, tai skaitā — aptuveni 100 dažādu marku automobiļu, motociklu un mopēdu, dažādu kultūrpreču un citu paplašināta pieprasījuma preču, kā arī naudas laimestus no 1 līdz 1 000 rubļiem.

Piedalities loterijā var ikviens — loterijas biļete maksā tikai 30 kapeikas.

Laimestu izlozes notiek dažādās mūsu republikas pilsētās, lai sagādātu plašām darbaļaužu masām iespēju piedalities šajā pasākumā un iepazities ar tā norisi.

Šī gada 6. septembrī naudas un mantu loterijas izloze notiks Preiļos. Interesentus aicinām šajā dienā uz rajona kultūras namu. Ieeja brīva.

Loterijas biļetes var iegādāties visās krājkasēs, veikalos un avīžu kioskos. Vēlam veiksmi!

L. ŅEKRASOVA,
Preiļu centrālās krājkases vecākā grāmatvede revidente

TV VIĻŅA

13. augusts. 9.00 — «Panorāma». 9.45 — Koncertfilma. 10.00 — TV — skolēniem. 10.25 — Panevēžas starprajonu kultūras nama bērnu Tautas teātra uzvedums. 11.20 — Multiplikācijas filma «Zelta antilope». 11.50 — Cīņa pret žūpību — nepieciešamība un pienākums. 12.25 — Mākslas filmas «Meklējiet sievieti.» 2. sērija. 13.35 un 18.15 — Baleta ainas. 18.30 — PSRS čempionāts futbolā. «Žalgiris» (Viļņa) — «Dinàmo» (Kijeva). 20.15 — «Panorāma». 20.50 — «Labu nakti, mazuļi!» 21.00 — «Laiks». 21.40 — Lietuvas televīzijas videofilmas «Kukučajas teiksmas» 3. daļa. 23.00 — Ziņas.

14. augusts. 9.00 — «Panorāma». 9.45 — Kamermūzikas koncerts. 10.00 — TV — skolēniem. 10.35 — Dokumentālā filma. 11.35 — Tautas mūzikas koncerts. 12.05 — Mākslas filma «Msiē Perišona ceļojums». 13.20 un 18.00 — Ziņas. 18.15 — Dokumentālā filma «Baku etīdes». 18.50 — PSKP CK jūnija (1987. g.) Plēnums un uzņēmumu patstāvība. 19.10 — Lietuvas televīzijas muzikālā filma «Egle». 20.00 — «Panorāma». 20.40 — «Labu nakti, mazuļi!» 21.00 — «Laiks». 21.40 — Jaunatnes viktorīna. Pārtraukumā — 22.40 — Ziņas. 23.55 — Mākslas filma «Vēlmju laiks».

15. augusts. 9.00 — «Panorāma». 9.45 — Rīta vingrošana. 10.00 — Civilā aizsardzība. 10.30 — TV — skolēniem. 11.00 — «Veselība». 11.30 — Dzied B. Soldaitīte. 12.00 — Nedēļas panorāma (krievu val.). 12.30 — Bērniem. Tikšanās ar uzveduma «Čipolīno un viņa draugi» varoņiem. Koncerts. 13.40 — Mākslas filma «Karā kā jau karā». 15.05 — «Spēlē, akordeon!» 15.25 — Jaunatnei. Skolēnu vasara: darbi un problēmas. 16.15 — Krievu komponistu romances dzied PSRS Tautas skatuves mākslinieks V. Daunora. 16.40 — Dokumentālā filma «Tēvzemes dēls». 17.15 — Ziņas. 17.30 — Alltes Tautas teātra uzvedums. D. Patriks. «Dīvainā misis Sevidža». 18.50 — Estrādes orbītā. 20.00 — «Panorāma». 20.40 — «Labu nakti, mazuļi!» 21.00 — «Laiks». 21.40 — Lietuvas televīzijas videofilmas «Tikšanās pie Volgas» pirmizrāde. 22.30 — Mākslas filma «Mētelis Irēnai». 23.40 — Ziņas. 23.55 — Kamermūzikas koncerts. 0.25 — Mākslas filma «Viņš, viņa un bērni».

16. augusts. 9.00 — «Panorāma». 9.45 — Rīta vingrošana bērniem. 10.00 — Bērnu zīmējumu konkurss «Mana pasaule». 10.30 — Nedēļas atbalss. 11.05 — TV skolēniem. Mūsu valoda. 11.35 — Atgriežamies pie vecās tēmas. «Dzīves cirstās brūces». 12.20 — Estrādes koncerts. 13.10 — Pārkārtošanās: problēmas un perspektīva. Kā organizēt tirdzniecību ar būvmateriāliem. 13.40 — Mākslas filma «Velnēns». 14.55 — Ievērojami kultūras un mākslas darbinieki. Lietuvas PSR Nopelniem bagātais skatuves mākslinieks A. Gabrens. 15.45 — Dzied Lietuvas televīzijas un radio bērnu koris. 17.00 — Agrorūpnieciskais komplekss: darbi un ļaudis. 18.00 — Ziņas. 18.15 — A. Kunčus. «Reminiscences». 18.30 — Starptautiskais folkloras festivāls «Baltija». Koncerts Viļņas universitātes Lielajā pagalmā. 20.00 — «Panorāma». 20.40 — «Labu nakti, mazuļi!» 21.00 — «Laiks». 21.40 — Mākslas filma «Itāliešu neticamie piedzīvojumi Krievijā». 23.20 — Ziņas.

Redaktors V. PETROVS

Atturība — dzīves norma

„AMETISTAM" — 10 GADU

25.—26. jūlijā Līvānu pilsētas atturības klubs «Gaisma» bija aicināts piedalīties Rīgas pilsētas atturības kluba «Ametists» 10 gadu jubilejas svinībās. Kluba «Gaisma» biedri šo ielūgumu uzņēma ar lielu pacilātību. Kā nu ne, ielūdz «Ametists» — republikas atturības kustības pamatlicējs, pie tam — solot interesantu programmu. Tā vēstīja, ka 25. jūlijā notiks Latvijas brīvprātīgās atturības veicināšanas biedrības balvu izcīņa triatlonā, svinīgā daļa un draudzības ugunskurs, bet 26. jūlijā — ekskursija uz Etnogrāfisko brīvdabas muzeju.

Tā kluba «Gaisma» sporta cienītāji devās uz Langstiņu pionieru nometni, kur bija paredzētas svinības, lai piedalītos visos minētajos pasākumos.

Lielu interesi izraisīja triatlona sacensības. Salīdzinot ar pasaules triatlona standartiem, šīs, ja tā varētu teikt, bija minisacensības, kas «Ametista» jubilejas dienās notika pirmo reizi republikas mērogā.

Sacensības sākās ar to, ka Langstiņu ezera krastā nostājās 59 sporta cienītāji no Daugavpils, Liepājas, Cēsīm, Rīgas, Līvāniem un Ļeņingradas. Visiem par lielu pārsteigumu sacensību dalībnieku vidū bija arī jaunietis no ASV, no nākamo Labas gribas spēļu pilsētas Sietlas (P. Keire tieši tobrīd viesojās pie saviem Rīgas radiem). Dalībniekiem vajadzēja 1 km distanci peldēt, 25 km distanci veikt ar divriteni un 8 km skriet. Tās bija aizraujošas sacensības, kuras dalībniekiem nācās veikt gandrīz vienā elpas vilcienā — no starta signāla peldēšanā līdz skrējiena finišam. Dažiem sportistiem klupšanas akmens bija tieši peldēšana, taču kopumā jāteic, ka šīs distances veikt varēja tikai īsti «dzelzs vīri». Un te nu jāpiebilst, ka veiksmīgi startēt var tikai cilvēks, kas ir labi fiziski sagatavots, piekopj veselīgu dzīvesveidu.

Mūsu rajona, Līvānu pilsētas un atturības kluba «Gaisma» godu aizstāvēja kluba biedrs Pēteris Znotiņš. Viņu tagad droši var saukt par triatlona pionieri mūsu rajonā. P. Znotiņš slavējami startēja visās trijās trasēs, kuras prasīja no dalībnieka ļoti daudz spēka un izturības. Neskatoties uz grūtībām un sīvo konkurenci, par prieku sev un līdzjutējiem, P. Znotiņš šais sacensībās izcīnīja 12. vietu.

Uzvarētāja daugavpilieša A. Levšas rezultāts bija 1,31:36. Sacensību pēdējais dalībnieks visu distanci beidza pēc 2,35:54. Tātad — pirmo republikas triatlona sacensību orientieri ir skaidri. Varbūt par triatlonu ir laiks padomāt arī mūsu rajonā, jo pie mums šo sacensību meistari jau ir?

Uz «Ametista» jubilejas svinībām bez triatlētiem ieradušies bija arī domubiedri no daudziem republikas rajoniem un atturības klubiem. Interesantas bija tikšanās ar kluba un republikas atturības kustības pamatlicējiem, republikas galveno narkologu J. Strazdiņu, ārstu narkologu E. Brokānu, ar klubu prezidentiem, republikas atturības kustības veterāniem J. Mukānu, R. Reinvaldu un citu republiku viesiem atturībniekiem. Katra domubiedra uzstāšanās bija dedzīga un aizkustinoša, ar vissirsnīgākajiem novēlējumiem klubam «Ametists», turpmākajā darbībā ar veselīga dzīvesveida propagandu.

Svinību labo noskaņojumu ar savu koncertu veicināja un vēlāk — pie draudzības ugunskura uz raitu dejas soli aicināja Ķekavas kultūras nama lauku kapela. Vakars pie ugunskura pagāja ar dziesmām, dejām, rotaļām. Visapkārt valdīja līksme, kuru nebija aptumšojis alkohols. Laiks aizritēja nemanot, un patiesi žēl bija šķirties no skaistās apkārtnes, jaukajiem cilvēkiem. Atvadoties klubs «Ametists» dāvāja visiem dalībniekiem savu emblēmu un atkal aicināja uz tikšanos un triatlona sacensībām pēc gada.

A. NAGLIS,
Līvānu atturības kluba «Gaisma» vadītājs

DAUGAVPILS 1. PROFESIONĀLI TEHNISKĀ VIDUSSKOLA

turpina uzņemt audzēkņus 9. klasēs šādās specialitātēs:

šķeterēšanas un vilkšanas operators (apgūst iemaņas veikt kontroliera pienākumus);

audējs ar iemaņām veikt licēja darbu;

diegu spolētājs ar iemaņām šķirotāja darbā.

Uzņem jauniešus un jaunietes vecumā no 14 gadiem ar 8 klašu izglītību. Mācību ilgums 3 gadi.

Skola uzņem audzēkņus arī apmācīšanai tikai **šķeterēšanas un vilkšanas operatora** specialitātē. Mācību ilgums 10 mēneši. Uzņem meitenes ar 8—10 klašu izglītību.

Audzēkņi saņem bezmaksas ēdināšanu un apģērbu.

Skola aicina vidusskolu absolventus apgūt šķeterēšanas un vilkšanas operatora — kontroliera specialitāti. Mācību ilgums 10 mēneši. Audzēkņi saņem 70 rubļu stipendiju mēnesī. Ražošanas prakses laikā audzēkņi saņem algu par padarīto darbu. Iebraucēji no citām pilsētām tiek nodrošināti ar kopmītnēm.

Iestājoties skolā, nepieciešami šādi dokumenti:

dokuments par izglītību,

raksturojums,

izziņa no dzīvesvietas un izziņa par ģimenes sastāvu,

četras fotokartītes (3×4),

izziņa par potēšanu (no skolas),

pase vai dzimšanas apliecība jāuzrāda personīgi.

Medicīnisko komisiju reflektanti iziet ražošanas apvienības «Himvolokno» poliklīnikā.

SKOLAS ADRESE: Daugavpilī, Mendeļejeva ielā 1. telefons 41018 vai 41908. Dokumentus pieņem no plkst. 9.00 līdz 17.00, izņemot sestdienas un svētdienas.

JAUNAGLONAS 58. PROFESIONĀLI TEHNISKĀ VIDUSSKOLA

izsludina audzēkņu uzņemšanu 1987. — 1988. mācību gadam šādās specialitātēs:

plaša profila traktorists mašīnists, «C» kategorijas autovadītājs (mācību ilgums — 3 gadi),

pavārs (mācību ilgums — 3 gadi),

automašīnu remontatslēdznieks, «B» un «C» kategorijas autovadītājs (mācību ilgums —3 gadi).

3. klases traktorists mašīnists (mācību ilgums — 1 gads),

mūrnieks montētājs (mācību ilgums — 1 gads),

govju mehanizētās slaukšanas meistars (mācību ilgums — 1 gads),

automašīnu remontatslēdznieks, «B» un «C» kategorijas autovadītājs (mācību ilgums —1 gads).

Mācības notiek latviešu un krievu valodā. Audzēkņi atrodas pilnīgā valsts apgādībā. Sekmīgie audzēkņi saņem stipendiju — 10 rubļus.

Govju mehanizētās slaukšanas meistaru grupas audzēkņi saņem saimniecību stipendiju līdz 100 rubļiem.

Skolas adrese: Preiļu rajons, p. n. Jaunaglona, 58. PTV. Telefons 65721 vai 65743.

OLAINES 35. PROFESIONĀLI TEHNISKĀ VIDUSSKOLA

uzņem audzēkņus bez iestājeksāmeniem.

Mācību ilgums pēc astoņgadīgās skolas beigšanas — 3 gadi. Vienlaikus audzēkņi iegūst vidējo izglītību un šādas specialitātes:

plastmasu pārstrādes iekārtu operators;

pārdevējs (mācības abās specialitātēs krievu val.);

galdnieks (mācības latviešu valodā).

Mācību ilgums ar deviņu klašu izglītību — 2 gadi, vienlaikus iegūst vidējo izglītību un specialitāti —

analītiskās ķīmijas laborants (mācības krievu valodā).

Mācību ilgums ar vidējo izglītību —līdz 10 mēnešiem, iegūst specialitāti —

kontroles mēraparātu un automātikas atslēdznieks;

galdnieks.

(Mācības abās specialitātēs latviešu un krievu valodā).

Skolā ir kopmītne. Grupās ar trīsgadīgu un divgadīgu mācību laiku audzēkņus apgādā ar brīvu uzturu un apģērbu.

Audzēkņiem ar mācību laiku līdz 10 mēnešiem maksā stipendiju 30 rbl. mēnesī. Teicamnieki saņem par 25 procentiem paaugstinātu stipendiju. Prakses laikā papildus izmaksā 50 procentus no nopelnītās naudas.

Skolā uzņem arī ar iestāžu norīkojumiem un papildus stipendijām.

Skolu beigušie audzēkņi tiek uzņemti augstākajās mācību iestādēs ar atvieglotiem noteikumiem.

Skolas adrese: 229014, Rīgas raj., Olainē, Mendeļejeva ielā 8 (ieeja no Ļeņina ielas puses).

Telefoni — 963063, 963339, 963355.

(Olaine atrodas 20 km no Rīgas. Brauciens ar elektrisko vilcienu no Rīgas līdz Olainei ilgst 25 minūtes vai arī no Jelgavas līdz Olainei — 25 minūtes).

Raiņa muzejā Jasmuižā 1987. gada 16. augustā pl. 15.00

FOLKLORAS SVĒTKI.

Piedalās Lietuvas PSR un Preiļu rajona folkloras ansambļi. Izstāžu «Ušpeļu dzimtas keramika — Antonam Ušpelim (vec.) — 75» un «Pētera Iruka, Voldemāra Vogula un Ēvalda Vasiļevska keramika» apskate un to autoru tikšanās ar apmeklētājiem, kā arī Ušpeļu tēva godināšana.

TO, KURI VĒLAS NODOT STIKLA TARU, IEVĒRĪBAI

Pudeles, kuru tilpums ir 0,7 un 0,8 litri, pagaidām nepieņem noieta trūkuma dēļ. Lūdzam nodot taras pieņemšanas punktos pudeles, kuru tilpums ir 0,5 litri.

Rajona patērētāju biedrības vairumtirdzniecības bāze

STEIDZĪGI PĀRDOD māju Preiļos, Vidzemes ielā 7.

MAINA labiekārtotu 3-istabu dzīvokli pret 2 un 1-istabas dzīvokļiem. Preiļos, Rēzeknes ielā 24 — 58.

Lai mātes mīla paliek dziļi sirdī
Par avotu, kur mūžam spēki smelt.
(D. Avotiņa)

Izsakām dziļu līdzjūtību Annai Muceniecei, MĀTI kapu kalnā izvadot.

Kolhoza «Rīts» kolektīvs

Saņem, labā zemes māte,
Vienu sirmu māmuliņu,
Apsedz viņu silti, silti
Savām smilšu villainēm.
(T. dz.)

Izsakām dziļu līdzjūtību Veronikai Madžulei sakarā ar MĀTES nāvi.

Darba biedri

Labās, stiprās tēva rokas
Vienmēr prata dot un dot.
Savu mūža pieminekli
Cēla, darbā nerimstot.
(S. Kaldupe)

Izsakām dziļu līdzjūtību Maijai un Ilmāram sakarā ar TĒVA O. TOMSONA pāragro nāvi.

Līvānu eksperimentālās biokīmiskās rūpnīcas kolektīvs

Vēl galā nav darbi,
Vēl nebeidzas dziesma,
Iejaucās liktenis skarbs,
Nodzisa dzīvības liesma.
(J. Sirmbārdis)

Izsakām dziļu līdzjūtību Annai Buceniecei sakarā ar BRĀĻA pāragro nāvi.

Līvānu eksperimentālās biokīmiskās rūpnīcas kolektīvs

Izsakām dziļu līdzjūtību Helēnai Čeirānei sakarā ar BRĀĻA nāvi.

Sagādes kantora kolektīvs

Laikraksts «Ļeņina Karogs» iznāk otrdienās, ceturtdienās, sestdienās latviešu un krievu val.

«Ленина Карогс» («Ленинское знамя»). Газета Прейльского районного комитета Коммунистической партии Латвии и районного Совета народных депутатов на латышском языке. г. Прейли, Латв. ССР. Издательство «Звайгзне», г. Рига, ул. М. Горького, 105.

REDAKCIJAS ADRESE: 228250, Preiļos, Komjaunatnes ielā 1.
TĀLRUŅI: redaktors — 22059, redaktora vietnieki — 221[illegible] sekretariāts — 21769, agrorūpnieciskā kompleksa, kultūras un sporta nodaļas — 21759, partijas dzīves, skolu un vēstuļu nodaļas — 21996, vietējo padomju darba, rūpniecības un celtniecības nodaļas — 21985, grāmatvedība, uzziņas par sludinājumiem — 22305.

Tir. 13770 eks. (latv. val. 9819 eks., krievu val. 3951 eks.).
1 nos. iespiedloksne. Ofsetiespiedums.
Laikraksts iespiests Latvijas PSR Valsts izdevniecību, poligrāfijas un grāmatu tirdzniecības lietu komitejas Daugavpils tipogrāfijā 228400, Daugavpilī, Valkas ielā 1.
Indekss 68169.
Pas. 1073.